

Abraham en Sara ontvangen de geboorteaankondiging van Izak

Lezen: Genesis 17:15-19 en Genesis 18:1-15

Tekst: Genesis 18:14

Zingen:

Ps. 65:8

Ps. 119:14

Ps. 139:1, 3

Ps. 139:1,3

Ps. 89:7

Geliefde gemeente, er wordt in de wereld waarin wij leven niet alleen veel gehuild, maar er wordt ook veel gelachen. Ook wij kennen momenten in ons leven dat wij echt moeten lachen. Alleen, als we goed naar Gods Woord luisteren, dan blijkt dat niet al het lachen geoorloofd is. Er is namelijk een lachen dat voor Gods aangezicht helemaal niet kan bestaan.

Moet u maar eens luisteren wat de wijze koning Salomo heeft gezegd in het boek Prediker, hoofdstuk 2, vers 2: *Tot het lachen zeide ik: Gij zijt onzinnig; en tot de vreugde: Wat maakt deze?* Hij bedoelde met deze woorden dat er veel onbetamelijk lachen onder de mensen voorkomt. Lachen dat opkomt uit vleselijk of werelds vermaak, lachen om zondige grappen, lachen vanwege leedvermaak, lachen om andere mensen. Ja, zelfs komt het voor dat er gelachen wordt met de Heere en met Zijn dienst, op een zondige, spottende wijze. En wat heeft de Heere Jezus van zulk lachen gezegd? Wij kunnen dat vinden in Lukas 6, vers 25: *Wee u, die nu lacht, want gij zult treuren en wenen.*

Tegelijkertijd is er ook een geoorloofd lachen, dat de Heere Zelf in de schepping heeft gelegd. En hoe mooi is het als je bij pasgeboren kinderen al van die lachstuiptjes op het gezicht ziet verschijnen. En wat wordt het nog mooier als je ziet dat die kinderen op een gegeven moment ook echt gaan lachen naar vader en moeder. Zo mag er ook een geoorloofd lachen zijn vanwege blijdschap, vanwege tevredenheid, vanwege dankbaarheid voor datgene wat de Heere ons iedere dag geeft.

Maar nu laat Gods Woord ons ook nog een ander soort lachen zien. Dat is een geestelijk lachen. En ook daar heeft de Heere Jezus van gesproken in Zijn bergrede. Dan kom ik weer even terecht bij Lukas 6, waar de Heere Jezus ook gezegd heeft: *Zalig zijt gij, die nu weent; want gij zult lachen.* Ook de dichter van Psalm 126 laat iets horen van dat geestelijke lachen.

Vanmorgen komen we in aanraking met twee kinderen van God die ook gelachen hebben. En wanneer hebben Abraham en Sara gelachen? Toen de Heere tot hen kwam, ja voor de laatste keer zelfs, met de geboorteaankondiging van hun zoon, die de naam Izak zal dragen. En Izak betekent: hij lacht.

Daar willen wij vanmorgen bij stilstaan. We schrijven boven de prediking: **Abraham en Sara ontvangen de geboorteaankondiging van Izak.**

We letten op drie gedachten:

1. Abrahams verwondering,

2. Sarahs vertwijfeling,
3. en Gods trouw.

1. Abrahams verwondering

Het eerste vers van Genesis 18 begint met de woorden: *Daarna verscheen hem de Heere aan de eikenbossen van Mamre*. Dus opnieuw krijgt Abraham bezoek van de Heere. En dat was, als je de geschiedenis op je in laat werken en alles op een rijtje zet, de vijfde verschijning van de Heere aan Abraham. Deze vijfde verschijning, die wij vinden in Genesis 18, is zeer nauw verbonden met de verschijning die wij in hoofdstuk 17 tegenkomen. Dat wil het woordje *daarna* aan het begin van vers 1 ook duidelijk maken.

Wat is er in het vorige hoofdstuk gebeurd? In Genesis 17 kwam de Heere voor de vierde keer tot Abraham. En wat een troostrijke ontmoeting is dat geweest. Wat zijn daar wonderlijke, troostvolle dingen gebeurd. We zouden wel drie dingen kunnen noemen.

Allereerst dat de Heere Zijn verbond ging bevestigen, dat Hij al eerder in Genesis 15 had gesloten. In de tweede plaats lezen wij daar van de naamsverandering van Abram in Abraham, want inderdaad, hij zal een vader van menigte van volken gaan worden. En tenslotte vinden wij ook in dat vorige hoofdstuk hoe de Heere het teken van het genadeverbond heeft ingesteld, namelijk de besnijdenis.

Ja, dat is een rijke verschijning geweest, opnieuw aan Abraham van de Heere. Maar wat heeft de Heere bij die vierde verschijning nog meer gedaan? Hij is nog een keer teruggekomen op de belofte dat Abraham een zoon zal krijgen. En als we daar dan even bij stilstaan, wat we de vorige keer hebben laten liggen, dan blijkt dat die belofte feitelijk een herhaling is van wat de Heere al eerder gezegd heeft tegen Abraham, maar dat die belofte nu aangevuld wordt. Je zou kunnen zeggen: verdiept wordt, helderder wordt en nog duidelijker door de Heere verklaard wordt.

Ja, de Heere belooft een zoon. Dat had Hij al gedaan. Maar nog duidelijker komt nu openbaar dat het niet alleen een zoon van Abraham zal zijn, maar ook van Sara. En deze zoon die nu zal komen, zal inderdaad tot een groot volk worden, en daar zal straks de Christus uit voortkomen. Wat de Heere tot nu toe nog niet zo heel duidelijk geopenbaard had, laat Hij nu heel helder weten: bij de vervulling van deze belofte wordt Sara betrokken. Sara zal de moeder van dat kind zijn. Sara zal de moeder zijn van het zaad waaruit de Christus eenmaal zal voortkomen. En daarom moest Abraham de naam van zijn vrouw gaan veranderen van Saraï in Sara. Saraï betekent heel letterlijk: mijn vorstin, mijn prinses. Ja, zo was Saraï voor Abraham. Wat had hij haar lief. Wat vond Abraham Saraï mooi. Het staat ook in de Bijbel dat zij schoon van aangezicht was. En zij was het niet alleen aan de buitenkant, maar Abraham heeft ook de binnenkant van Saraï ontdekt. Want zij wordt in de Bijbel getekend als een Godvrezende vrouw met een stille en zachtmoedige geest.

Zeg vrouwen, kan de Heere dat ook van u getuigen? Kijk, die vrouw daar in de gemeente, dat is een Godvrezende vrouw met een stille, zachtmoedige geest. En bij dat meisje, komt dat bij haar ook openbaar? Kan de Heere dat zeggen?

Ja, zo was Saraï voor Abraham: mijn prinses, mijn vorstin. Maar de Heere zag nog iets anders in Saraï. Zij zal niet alleen de prinses van Abraham zijn, maar zij mag ook een vorstin zijn van een groot volk. Daarom zegt de Heere als het ware tegen Abraham: die laatste letter moet weg. Niet meer *mijn* vorstin, maar vorstin. De Heere wilde hem duidelijk maken: Abraham, al is het echt jouw vrouw en zie jij in haar jouw prinses, jouw vorstin, Ik zie iets veel rijkers. Want uit haar zal Izak voortkomen. Uit haar zal een groot volk voortkomen. Zelfs koningen zullen uit Sara voortkomen,

en in de volheid des tijds de Koning der koningen. O Abraham, je lieve vrouw Saraï is niet alleen jouw prinses, jouw vorstin, maar zij mag de vorstin zijn van Mijn volk, van dat volk waaruit straks Mijn Zoon zal voortkomen. Ziet u wel hoe de belofte die de Heere telkens aan Abraham gaf, steeds aangevuld wordt, steeds rijker wordt, steeds duidelijker wordt? Ik wil het u even tonen.

De eerste keer zei de Heere tegen Abraham: je krijgt een zaad. Meer niet. Uw zaad. Toen de Heere daar de tweede keer op terugkwam, voegde Hij er wat bij: *Uw zaad zal zijn als het zand aan den oever der zee*. Dus zegt de Heere: dat zaad zal zeer groot zijn, een talrijk volk. Toen kwam de Heere voor de derde keer op die belofte terug, in de nacht, toen Abraham buiten stond. En toen zei de Heere er weer iets anders bij. Hij moest opzien naar de sterren en toen klonk het: zo zal uw zaad zijn. Daarmee liet de Heere niet alleen weten hoe talrijk zijn nageslacht zou zijn, maar ook dat daaruit iemand zou voortkomen Die blinken zou als de glanzende sterren aan de hemel. Ja Abraham, er komt straks iemand uit jou voort, Die schoner zal zijn dan de mensenkinderen, want genade is uitgestort in Zijn lippen. Dat is het Zaad, Christus. Hij zal schitteren als de Morgenster.

En allen die door het geloof met deze Ster, Christus, worden verenigd, allen die de toevlucht leren nemen tot deze glanzende Morgenster, die zullen voor Gods aangezicht net zo schoon worden als de schoonheid van Christus. Dat zullen Gods kinderen ook gaan ondervinden. Enerzijds zullen zij met smart moeten belijden: *Ik ben zwart*. Maar als zij dan weer eens mogen zien op de genade die in Christus ligt, en hoe God hen ziet in Christus, dan stamelen zij er in verwondering achteraan: *doch liefelijk*.

Zo ging de belofte steeds meer schitteren en kreeg de belofte van het komende Zaad steeds meer glans. Ja, de Heere gaat nu zelfs openbaren in welke weg Hij Zijn belofte gaat vervullen. Nee, dat was niet de weg van Hagar en Ismaël. Het is de weg van Sara. En straks horen wij de Heere zelfs de naam bekendmaken van het kind dat uit Abraham en Sara zal voortkomen: zijn naam zal zijn Izak.

Zo heb ik proberen te schetsen hoe die belofte steeds helderder en rijker werd voor Abraham en Sara. En gemeente, is dat zo ook niet in het geloofsleven? Ja toch. Als de Heere Zijn kinderen gaat onderwijzen, als Hij zo'n arme zondaar, voor wie het totaal onmogelijk geworden is om zalig te worden, gaat vertroosten met Zijn beloften die spreken van de genade en de kennis van de Heere Jezus Christus, dan is het niet direct bij die eerste keer helder. Dan zal de Heere stapje voor stapje telkens weer op die belofte terugkomen en er steeds weer iets nieuws bij geven, zodat het helderder wordt wat de Heere persoonlijk beloofd heeft.

Jongens en meisjes, dan kun je dat vergelijken met het opkomen van de zon. Eerst begint het aan de horizon te gloren, en de uren verstrijken, totdat de zon op de middaghoogte gekomen is. Zo gaat het ook met de diepte van Gods beloften en met de vervulling van Gods beloften. Dan hoor ik de profeet Maleáchi zeggen: *Ulieden daarentegen, die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan*. Steeds hoger, steeds helderder, en wordt de belofte steeds duidelijker wat de Heere bedoelt. En hoe duidelijker de Heere het maakt, en hoe rijker Hij het verkondigt aan degenen die zalig worden, des te groter wordt de verwondering dat de Heere zulk een woord tot zo een als ik ben komen wil, spreken wil, beloven wil, ja zelfs vervullen wil. En dan doet de Heere dat altijd weer in de weg van de totale onmogelijkheid aan onze kant. Daarom wordt juist die verwondering zo groot.

Ziet u het eens bij Abraham. Wat werkte dat bij hem uit? Dan gaan we naar vers 17 van Genesis 17: *Toen viel Abraham op zijn aangezicht, en hij lachte; en hij zeide in zijn hart: Zal een, die honderd jaren oud is, een kind geboren worden? en zal Sara, die negentig jaren oud is, baren?* O, opnieuw mag Abraham heel klein worden onder zijn grote God. Hij valt op zijn aangezicht. Dat betekent

vanuit het Hebreeuws dat hij plat op de grond gaat liggen voor de Heere. En tegelijkertijd laat dat woord zien dat hij in aanbidding neerzinkt voor de Heere. Terwijl hij heel klein is voor God, en de Heere heel groot is voor hem, lacht Abraham. Ik las bij een verklaarder, en ik denk dat hij gelijk heeft, dat dit niet een heel luid lachen geweest is van Abraham. We moeten meer denken aan een glimlach die op zijn aangezicht kwam. Het luide lachen zou niet passen bij die ootmoedige gestalte van hem, terwijl hij daar plat op de grond ligt. Het zou ook niet passen bij de aanbidding die hij op dat moment mag betrachten. Maar er kwam een glimlach over zijn gezicht. Toen de Heere opnieuw en rijker met Zijn belofte kwam, tegen de achtergrond van de totale onmogelijkheid van Abraham en Sara, kwam daar een glimlach. Wat is dat geweest bij Abraham? Nee, zo zeggen de meeste verklaarders, dat is geen lach van ongeloof geweest. Want ook dat zou niet passen bij het liggen voor Gods aangezicht en bij een hart vol aanbidding. Wat is dat lachen dan wel geweest? Een uiting van verwondering. Een uiting van een niet te doorgronden wonder.

O ja, het was aan de kant van Abraham totaal onmogelijk geworden, en ook aan de kant van Sara, om nog een zoon te kunnen ontvangen. Toch zegt de Heere opnieuw heel duidelijk dat het zal gebeuren. En daarom moeten wij die vraag van vers 17 lezen als een vraag van verwondering. Tegen die zwarte achtergrond van die totale onmogelijkheid staat God, de Almachtige, de El Shaddai, en Abraham mag het geloven. Want bij de Heere zijn alle dingen mogelijk. Al is het van hun kant totaal onmogelijk, maar hij mag zijn ogen heffen op El Shaddai, God de Almachtige. En waar het dan van zijn kant niet meer kan, en hij ziet op de almacht van God, en het geloof aanwezig is in zijn hart, daar is die stille glimlach op zijn lippen. Een glimlach van verwondering. Een glimlach van blijdschap, zoals onze kanttekenaren erbij schrijven.

En gemeente, is ook dat niet herkenbaar in het leven van de ware gelovigen? O, wat is er reden tot verwondering, reden tot blijdschap, als de Heere het doet geloven: wat bij de mensen onmogelijk is, is mogelijk bij God. O, is er geen reden om geestelijk te lachen, waar van uw kant alles afgesneden is om zalig te kunnen worden, en de Heere komt met de belofte van de Christus? Waar het aan uw kant onmogelijk geworden is om van uw zonden verlost te worden. Waar het van uw kant onmogelijk is om de schuld te kunnen betalen. Waar je helemaal vastloopt met het eisend recht van God. Waar het totaal onmogelijk is om de Heere de eer te geven die Hij zo waardig is. Daar komt de Heere met Zijn belofte, en die belofte spreekt van Christus, in Wie alles te vinden is voor een totaal machteloos, schuldig menskind.

En als daar dan geloof in mee mag komen, en je krijgt een ogenblik zicht op de almacht en de gewilligheid van die lieve Heere Jezus Christus, dan kan het toch niet anders of daar komt een geestelijk lachen van verwondering, van blijdschap. Wat bij de mensen, wat bij mij totaal onmogelijk is, is mogelijk bij God in Christus.

Kijk, zo was het nu bij Abraham. Er ontstond op zijn lippen een uiting van wat er in zijn hart omging. Weet u wat dat is? Het nochtans des geloofs.

Maar zo was het aanvankelijk bij Sara niet.

2. Sarahs vertwijfeling

Na die vierde keer, die beschreven staat in Genesis 17, komt de Heere voor een vijfde keer bij Abraham, Zijn vriend. Dan zijn we bij Genesis 18, vers 1. Ik heb er al op gewezen: *Daarna verscheen hem de Heere aan de eikenbossen van Mamre, als hij in de deur der tent zat, toen de dag heet werd.*

Ja, dat was de vijfde keer. Maar ook de laatste keer dat de Heere komt met het woord over de komst van Izak. De laatste keer dat Hij deze belofte gaat bekendmaken. En dit keer niet alleen aan Abraham, maar ook aan Sara. Als we de eerste verzen van Genesis 18 goed lezen, dan komt de Heere nu in het bijzonder voor Sara, om het haar ook persoonlijk te zeggen.

Abraham en Sara woonden op dat moment nog steeds bij de eikenbossen van Mamre. Daar waren ze neergestreken na het afscheid van Lot, die naar de velden van Sodom getrokken was. Het is midden op de dag. De zon staat op haar hoogste punt. Dus dat betekent: het heetst van de dag in Israël. En naar de gewoonte van die tijd was dat rusttijd. Daarom vinden wij Abraham op dit moment niet aan het werk, maar is hij een ogenblik aan het rusten in de schaduw van zijn tent. Hij zit in de opening van zijn tent. Mogelijk heeft hij wat naar beneden gekeken, want we kunnen uit de tekst opmaken dat hij zijn ogen opheft. Zijn hoofd gaat omhoog en dan ziet hij opeens tegenover de tent drie mannen staan.

Aanvankelijk heeft Abraham nog niet direct door wie die drie mannen zijn. En hij heeft ook nog niet direct door dat Eén van de drie de Heere Zelf is. Toch is dat wel zo, want dat kunnen wij al opmaken uit vers 1: de Heere verscheen hem. En dat die andere twee mannen twee engelen zijn geweest, kunnen wij ook uit Gods Woord opmaken. Dat vinden we in Genesis 19, vers 1.

Ten diepste kwam Christus, met twee engelen, tot Abraham, waar Hij voor een ogenblik als een voorspel van de volheid des tijds de menselijke gestalte heeft aangenomen. Maar blijkbaar ziet Abraham dat nog niet direct. Hij beschouwt deze drie mannen als reizigers die even willen rusten op het heetst van de dag. Daarom nodigt hij hen, met de gastvrijheid van het oude Oosten, uit om even te rusten en biedt hij hun een maaltijd aan. Zonder te weten dat hij ondertussen iets mag betrachten wat Paulus later schrijft in zijn brief aan de Hebreeënen, hoofdstuk 13, vers 2: *Vergeet de herbergzaamheid niet; want hierdoor hebben sommigen onwetende engelen geherbergd.*

En toch moet Abraham wel enig besef gehad hebben dat dit geen gewone mensen zijn geweest, maar mannen Gods. Dat blijkt ook een beetje uit zijn gedrag. Ik las ergens: er moet toch iets van deze personen zijn uitgestraald. Want laten we eerlijk zijn, al hebben deze twee engelen en Christus voor een ogenblik die menselijke gestalte aangenomen, het bleven wel hemelse gezanten. Daarom moet er toch iets geweest zijn wat Abraham aantrok.

En wat ook opvallend is: als Abraham begint te spreken tegen deze drie, dan richt hij zich eigenlijk telkens tot Eén Persoon. Eén van deze drie moet toch iets bijzonders gehad hebben dat Abraham aantrok. Wij horen hem in vers 3 zeggen: *Heere, heb ik nu genade gevonden in Uw ogen, zo ga toch niet van Uw knecht voorbij.* En hij buigt ook eerbiedig voor deze mensen. Al hoorde dat ook bij de cultuur van toen, uit heel de context blijkt toch dat Abraham iets geproefd moet hebben: er is iets bijzonders aan de hand.

Toch ziet hij nog niet direct dat die ene Persoon de Heere is. En wat zien we dan? De Heere laat dat in Zijn wijsheid een ogenblik zo. Hij gaat ook in op het aanbod van Abraham om even te rusten en een maaltijd te gebruiken, terwijl de Heere dat helemaal niet nodig heeft. Want wij horen Hem zeggen in vers 5: *Doe gelijk als gij gesproken hebt.*

Waarom zei de Heere dat? Waarom wilde de Heere dat? O gemeente, u weet toch wel dat een maaltijd in de Heilige Schrift, in het Oude Oosten, een veel diepere betekenis had dan onze maaltijden hier in het Westen. Een maaltijd had toen iets van gemeenschap met elkaar hebben. Dicht bij elkaar willen zijn. Hier komt de Heere met Zijn engelen, en Hij wil zelfs een maaltijd met Abraham en Sara hebben, al nemen zij er zelf niet aan deel. Maar in hun nabijheid. Het is alsof de

Heere wil zeggen: Ik wil je nu een ogenblik dicht bij Mij hebben, want Ik ga opnieuw wat vertellen. Ik ga opnieuw wat openbaren.

Ja, ook aan Sara persoonlijk, al bleef ze al die tijd in de tent. Daarom gaat de Heere van deze maaltijd gebruik maken om Zichzelf en opnieuw de belofte te openbaren. Want ze zijn nog maar net aan het eten, of de Heere, die Een van die drie is, gaat spreken. En met nadruk zegt Hij: *Waar is Sara, uw huisvrouw?* In die vraag moet Abraham toch al ontdekt hebben dat Eén van die personen een Man Gods moet zijn, ja de Heere Zelf. Want hij hoort in die vraag dat die Persoon Sara kent. Ja zelfs dat Hij haar nieuwe naam kent, die Hij Zelf zo kort geleden bekendgemaakt heeft. Geen Saraï, maar Sara.

Het moet nog duidelijker voor Abraham geworden zijn toen hij de Heere hoorde zeggen: *Ik zal voorzeker weder tot u komen, omtrent dezen tijd des levens; en zie, Sara, uw huisvrouw, zal een zoon hebben.* Dat is hetzelfde woord als bij de vorige ontmoeting. Hij en Sara zullen een zoon ontvangen. En dat wonder zal de Heere doen. Het zal gebeuren, een jaar na deze ontmoeting.

Nee, die ene Man kan geen gewoon mens meer zijn. Die ene Man is de Heere. Zo werd gaandeweg voor Abraham duidelijk dat de Heere aan hem verschenen was. Maar niet alleen aan hem. Ook aan Sara, zijn lieve vrouw, die op zo'n hoge leeftijd van negentig jaar nog een zoon zou baren.

Dan moet u eens letten op de voorzienigheid van de Heere. Die gaat toch zo ver. De Heere heeft het zo geleid dat Sara Zijn stem hoorde. De Heere heeft het zo geleid dat Sara wat dieper uit die tent naar voren kwam en beschut achter de deur van die tent uit nieuwsgierigheid ging luisteren wat daar allemaal besproken werd. Aandachtig heeft Sara geluisterd naar de stem van die ene Man.

O ja, ze hadden vele keren gehoord dat Abraham tot een groot volk zou worden. En dat Abraham een zaad zou krijgen. En dat uit Abraham de Christus eens zou voortkomen. Maar nog nooit tot nu toe had ze het zelf uit de mond van de Heere gehoord. Maar nu hoort ze het. Voor het eerst. Heel duidelijk. De Heere gaat haar gebruiken, haar baarmoeder, om de moeder te worden van die zoon die beloofd is. De moeder van Izak. Ja, zij zal een moeder zijn van het volk Israël. Zij zal de moeder zijn van de lijn waaruit de Christus zal voortkomen.

O, tot haar persoonlijk had dat woord nooit eerder zo geklonken. Maar nu, nu hoort ze het wel. Voor het eerst in haar leven. Zij, Sara, de vrouw van Abraham, voor wie het totaal niet meer kan, zal een zoon krijgen. En ze hoorde het de Heere zeggen. Een belofte. Niet alleen voor Abraham. Ook voor Sara. Ook voor haar.

Is dat geen wonder? Misschien herkent u daar wel iets van in uw leven. O, je hoorde van Gods genade bij andere mensen. Je zag het bij je vader. Je zag het bij je moeder. Of je zag het bij een van je kinderen. Je bespeurde het bij een goede vriend of vriendin. Gods genade in hun ziel. Maar zelf stond je er buiten. Je geloofde het wel voor een ander, maar voor jezelf totaal toegesloten. En hoe verder de tijd verstreek, hoe je er ook om bad, hoe je er ook om smeekte, het bleef maar hetzelfde. En het werd steeds onmogelijker.

En toen die wonderlijke dag, die onvergetelijke dag in je leven, dat Hij toch kwam. Onverwacht. Ongedacht. Toen Hij zo heel persoonlijk liet weten dat het wel voor je is. Dat Hij heel persoonlijk liet horen: de genade is niet alleen voor een ander, maar ook voor u. Zelfs voor u. U kon iets verstaan van dat zinnetje uit zondag 7: niet alleen anderen, maar ook mij.

En wat een wonder was het toen, toen de Heere het geloof erbij gaf. Toen de Heilige Geest het geloof begon te werken en te versterken in je hart. En dat je het echt mocht geloven: de Heere

spreekt tot mij, zelfs tot mij. Waar ik het nooit meer had kunnen geloven, waar ik er nooit meer op had kunnen rekenen, is daar de stem van de Heere uit het heilig Evangelie. En Hij spreekt tot mij. En er begon iets in je ziel te leven: ik heb het zelf uit Zijn mond gehoord.

Maar bij Sara had het aanvankelijk een andere uitwerking. Dat kan ook. Gods Woord laat ons dat weten. Toen de Heere voor het eerst zo persoonlijk met die belofte komt, wat deed dat bij Sara? Zij lacht ook, net als Abraham. Maar uit deze geschiedenis en uit de wijze waarop de Heere ermee omgaat, blijkt dat dit lachen van Sara niet een lachen was uit verwondering of blijdschap. Wat dan wel? Het was een lachen vanwege de zwakheid van haar ongelovigheid.

Daarom gaat de Heere er Zijn vinger bij leggen. Daarom gaat de Heere haar eraan ontdekken. Daarom laat de Heere haar weten dat Hij haar lachen gezien heeft. Hij gaat haar bestraffen. Want hoe moeten wij dat lachen van Sara nu zien? Wel, zij staat daar in de tent en er is wel nieuwsgierigheid om te luisteren wat de Heere daar aan het zeggen is, maar we vinden niets van aanbidding. Ze valt niet op de grond voor de Heere neer. Hier zien wij iets openbaar komen van ongelovigheid.

Maar daar moet ik wel iets bij zeggen. Misschien mag dat nog tot onderwijs, vertroosting en bemoediging zijn. Als wij hier Sara vanmorgen tegenkomen als een vrouw die lacht vanwege de zwakheid van ongelooft, dan hebben wij niet te maken met een vrouw die lacht vanuit een staat van ongelooft. Wij kennen Sara vanuit de Schrift als een kind van de Heere. Sara kende het geestelijke leven. Sara had in de weg van de wedergeboorte de gave van het zaligmakende geloof ontvangen. Daarom was zij ten diepste niet meer in een staat van ongelooft, maar in een staat van geloof.

Nee, dat betekent niet dat als iemand in een staat van geloof komt, hij altijd op de toppen van het geloof leeft. Dat is wat anders. Daar komen de ware gelovigen wel achter in hun leven. Er kunnen momenten zijn dat het geloof zo inzinkt, zo verzwakt, zo ongeoeffend is, dat als de Heere met Zijn belofte komt, die niet aanstonds met kracht wordt geloofd.

Hoe ontmoeten wij hier dus Sara? Niet als een vrouw in een staat van ongelooft, maar als een vrouw in een stand van ongelovigheid. Weet je, die vrouw van negentig jaar oud kon het echt niet meer geloven dat zij nog een kind zou krijgen. Alles sprak haar tegen. Ze had ontdekt in haar leven dat zij onvruchtbaar was. Ze was het heel haar leven gebleven. En nu, nu zij ver voorbij de tijd van het ontvangen van kinderen was, kon het gewoon niet meer.

Als dan in het Hebreeuws het woordje *oud* gebruikt wordt, betekent dat vanuit de grondtekst ook: ze voelde zich echt versleten. En als je je versleten voelt, dan kun je toch nergens meer op hopen. Daarbij zegt ze eerlijk: ik heb de lust niet meer om een kind te ontvangen en op te voeden. Ze ziet er niet meer overheen.

Dat alles overheerste zo sterk haar geloofsleven, dat ze in deze omstandigheden geen moed, geen geloof meer had om omhoog te blikken op de almacht van God. Het was echt onmogelijk geworden. En te midden van die onmogelijkheid was er ook nog eens het onvermogen om te kunnen geloven dat het nochtans zou kunnen. Dat bracht haar in grote vertwijfeling. Dat bracht haar onder de golven en de baren van ongelovigheid. Dat is de betekenis achter die lach.

Misschien herken je dat ook wel in je leven. Dat de Heere sprak, en dat je echt wel bemerkte: dit is de stem des Heeren. Maar je kon het niet geloven. Zó die onmacht. Zó die machteloosheid. Weet je wat vroeger Gods kinderen wel eens tegen elkaar zeiden? Je zou nog eerder met je hand een ster uit de hemel kunnen plukken dan dat ik uit mezelf zou kunnen geloven. Natuurlijk kun je

geen ster van de hemel plukken. Maar daarmee wilden ze aangeven: ik kan het echt niet meer geloven. Zoveel blokkades om tot Christus te komen, Die vanuit de belofte van het Evangelie wordt voorgesteld en aangewezen. Je ziet zo op je onmacht. Dan komt ook nog je onwaardigheid erbij. En als je dan terugkijkt op je leven, heel je verzondigde leven, en dan komt de Heere in zulke omstandigheden, dan kun je niet direct geloven dat datgene wat de Heere tot je hart spreekt heel persoonlijk voor je geldt. Dan kun je wel een klein beetje dat lachen van Sara begrijpen. In de strijd van de ongelovigheid.

O ja, heel anders dan het ongeloof van een ongelovige. Die kent de strijd des geloofs niet. Die verstaat ook niet wat die vader van die maanzieke jongen heeft uitgeroepen: *Ik geloof, Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp*. Maar Gods kinderen kunnen zo'n last hebben van de lach van ongelovigheid en vertwijfeling. Nee, dat is niet aangenaam voor de ziel. En zo moet dat ongelovige lachen van Sara haar ook diep hebben gekrenkt, niet aangenaam geweest zijn voor haar hart. Zij was immers een kind van God. En met deze lach van vertwijfeling en ongelovigheid heeft zij zeker ook de Heilige Geest bedroefd.

Maar dan de Heere in Zijn onbezweken trouw.

3. Gods trouw

Ik kan het verschil tussen Abraham en Sara wel begrijpen. Voor Abraham was het de vijfde keer dat hij dit zo persoonlijk mocht horen. De Heere had daarmee ook zijn geloofsleven geoefend. Maar voor Sara was het de eerste keer dat de Heere zo persoonlijk tot haar sprak, te midden van al haar onmogelijkheden. Daarom begrijp ik haar reactie wel.

Kijk, het was voor beiden een onmogelijke zaak om op zo'n leeftijd nog een kind te kunnen krijgen. En beiden hebben gelachen. Maar Abraham lachte vanwege het nochtans des geloofs. En Sara, bij wie het geloof in deze belofte nog zo ongeïoefend was, lachte vanwege haar vertwijfelingen. Dat kan heel onderscheiden zijn in het geloofsleven.

Maar kijk dan toch eens naar de trouw van de Heere. Hij gaat ervoor zorgen dat de lach van vertwijfeling zal verdwijnen, en dat straks voor Sara de lach van verwondering en geloof over zal blijven. Want als ik verder blader in de levensgeschiedenis van Abraham en Sara, dan lees ik in hoofdstuk 21, vers 6, Sara zeggen: *God heeft mij een lachen gemaakt; al die het hoort, zal met mij lachen*. En verder: *Wie zou Abraham gezegd hebben: Sara heeft zonen gezoogd? want ik heb een zoon gebaard in mijn ouderdom*.

Dat was het werk van de Heere, gemeente. Blijkt daar niet Zijn onbezweken trouw? O, Hij liet Sara niet in haar ongelovig lachen voortgaan, maar Hij ging verder werken.

En hoe heeft de Heere dat gedaan? Hij heeft allereerst Sara ontdekt aan de lach van haar vertwijfeling en ongelovigheid. Want Hij laat het haar wel horen: *Waarom heeft Sara gelachen, zeggende: Zou ik ook waarlijk baren, nu ik oud geworden ben?* Toen kwam Sara erachter: *Niets is, o Oppermajesteit, bedekt voor Uw alwetendheid*. Toen begon ze te vrezen, want zij werd ontdekt aan haar zonde.

Maar bij die ontdekkende woorden voegde de Heere nog een keer Zijn belofte: *Zou iets voor den Heere te wonderlijk zijn? Ter gezetter tijd zal Ik tot u wederkomen, omtrent dezen tijd des levens; en Sara zal een zoon hebben*. O, Hij maakte het waar in het leven van Sara. *God heeft één ding gesproken; ik heb dit tweemaal gehoord, dat de sterkte Godes is*.

Welke een trouwe God. En die trouw bleef zelfs toen Sara het ook nog eens ging ontkennen dat ze gelachen had. Maar dat doet ze toch. Ze loochent het. Ze zegt: ik heb niet gelachen. Wat was dat nu van Sara? Zullen wij nu boven haar gaan staan? Nee toch. Waarom zei ze tegen de Heere: ik heb niet gelachen? Ze vreesde. Ze had gezondigd tegen de Heere. En het was een zonde van ongelovigheid. Ze schaamde zich tegenover haar God.

O, had ze maar niet in vertwijfeling en ongelovigheid gelachen. Kon ze dat maar ongedaan maken. Kijk, die strijd: gezondigd, en vanuit die sterke begeerte het ongedaan willen maken. Maar dat kon ze niet. En weet u wat er dan wel eens kan gebeuren? Dan kan het wel eens zijn dat je vanuit die sterke begeerte om het ongedaan te maken, het gewoon gaat ontkennen dat je het gedaan hebt. Dan zeg je met Sara: ik heb niet gelachen. Alsof ze met die opmerking het ongedaan kon maken. Maar dat kan niet.

Wat blijkt dan de ontrouw van Sara. En daartegenover: de trouw van God. Hij stuurt haar niet weg. Hij werpt Sara niet van Zich. Maar Hij zegt het nog één keer, en daar laat Hij het bij: *Nee, maar gij hebt gelachen*. Vlucht nu niet weg achter je leugen. Maar je hébt wel gelachen, Sara.

En hoe is het Sara ten slotte vergaan na deze gebeurtenis? Is zij verdergegaan met een hart vol vertwijfeling en ongeloof? Nee gemeente. Maar door die onbezweken trouw van de Heere, ook over Sara, maakt Hij waar wat Paulus eeuwen later mag schrijven in Hebreeën 11, vers 11: *Door het geloof heeft ook Sara zelve kracht ontvangen om zaad te geven, en boven den tijd haars ouderdoms heeft zij gebaard, overmits zij Hem getrouw heeft geacht, Die het beloofd had*.

O, wat een trouw van de Heere. *Door het geloof heeft ook Sara*. Ja, zelfs Sara. Te midden van al haar ontrouw brak het geloof door. En mocht zij zien op Zijn almacht, op Zijn onbezweken trouw.

Wat is dat een profijtelijke weg om daar terecht te komen. Het is een weg van sterven aan jezelf. In verlies van alles van uw en jouw kant. Sterven aan je ongelovigheid. Sterven aan je vertwijfelingen. Sterven aan je eigen ideeën en goede werken en eigengekozen wegen. Niet verder meer kunnen komen als een machteloos, schuldig mensenkind.

En aan zulke mensen kan God Zijn Izak kwijt. Kan God Zijn geliefde Zoon kwijt. Mag ik het vanmorgen zo eens vragen: heeft de Heere Zijn lieve Zoon al aan je kwijt gekund, in je totale onmogelijkheid, in je totale machteloosheid? Waar je als die koopman al je pareltjes moest kwijtraken om die ene grote Parel over te houden: Jezus Christus, de Zoon van de levende God.

O, wat een wonder als je zo in je totale onmogelijkheid dat Kind, Christus, mag ontvangen, Die alles gedaan heeft om de schuld van een zondaar te betalen en de zaligheid te verwerven. Ja, Zijn onbezweken trouw zal nooit mijn val gedogen, maar Zijn gerechtigheid mij, naar Zijn Woord en belofte, verhogen.

Amen.